

ODS, RADAR A LISABONSKÁ SMLOUVA

ODS A EVROPSKÁ INTEGRACE

České dějiny tvoří mnohasetletá historie soužití s těmi národy, které jsou dnes sdruženy v Evropské unii a s těmi, které o členství usilují.

V oblasti politické a hospodářské je klíčovým úkolem české zahraniční politiky členství České republiky v Evropské unii.

V rámci Evropské unie se hlásíme k rozšiřování organizace, otevřenosti vůči ostatnímu světu, volnému obchodu a důslednému omezování byrokracie. Jsme přesvědčeni, že i v budoucnu budou základní kameny Evropské unie tvořit suverénní státy, které do unie dobrovolně vstoupily, a že suverenita unie bude odvozená.

Naší ambicí je stát se co nejdříve součástí skupiny zemí s nejvýkonnějším hospodářstvím - zemí, které jsou zdrojem dynamiky Evropské unie.

ODS A TRANSATLANTICKÁ SPOLUPRÁCE

Hlavním cílem zahraničně politické aktivity státu je zajistit pro občany nutné vnější podmínky pro svobodný, bezpečný a klidný život. Úkolem státu je zajistit, aby vnější vlivy nejenom neohrožovaly bezpečnost a prosperitu, ale aby je naopak posilovaly.

V bezpečnostní oblasti proto podporujeme členství České republiky v NATO.

Dnešní Severoatlantická aliance s výrazným transatlantickým aspektem je především výrazem sounáležitosti a solidarity zemí euroatlantické civilizace, zemí, které sdílejí základní hodnoty a způsob života.

Nechceme být pouhým konzumentem garancí poskytovaných jinými státy, ale chceme se stát spolutvůrcem bezpečnosti. Jsme přesvědčeni, že toto je dnes jediná cesta, jak dlouhodobě zajistit bezpečnost, a tím i suverenitu naší země.

(Zdroj: Politický program ODS, 1995)

Postoje jednotlivých stran k radaru a Lisabonské smlouvě

Lisabonská smlouva

ČSSD (70) – PRO, jednotné hlasování

"Sociální demokracie chtěla vždy schválit Lisabonskou smlouvu," (Miloslav Vlček, idnes.cz, 1.12.2008)

KDU-ČSL (13) – PRO, jednotné hlasování

Podle lidovců by lisabonská smlouva, která upravuje fungování EU, měla být v Česku ratifikována ještě do konce letošního roku. Shodl se na tom dnes celostátní výbor KDU-ČSL. (ČTK, 6.11.2008)

Zelení (6) – PRO, jednotné hlasování vč. V. Jakubkové a O. Zubové
Předsednictvo strany (Zelených) se usneslo, že Česko by mělo ještě před začátkem svého předsednictví v Radě EU dát jasně najevo odhodlání dokončit co nejdříve proces ratifikace Lisabonské smlouvy ve všech členských státech EU. (ČT 24, 14.11.2008)

Předpokládá se dále podpora Michala Pohanky, Miloše Melčáka, Evžena Snítileho a Petra Wolfa

PRO: minimálně 93 poslanců (bez ODS)

Radar

ČSSD (70) - PROTI

"Smlouva o radaru je jiný příběh a ČSSD je proti umístění radaru. Nebude tedy hlasovat pro ratifikaci smluv." (Jiří Paroubek, aktuálně.cz, 13.11.2008)

KDU-ČSL (13) – PRO (nejistý postoj poslance Hovorky)

Lidovečtí poslanci jsou ve Sněmovně ochotni podpořit smlouvy o americkém radaru v Brdech. (novinky.cz, 8.4.2008)

SZ

Věra Jakubková, Olga Zubová – PROTI

Poslankyně Strany zelených Olga Zubová a Věra Jakubková poslaly vítězi amerických prezidentských voleb Baracku Obamovi otevřený blahopřejný dopis. Mimo gratulací v něm ale píše i to, že by bylo vhodné, kdyby vzal v potaz, že Češi nechtějí radar. (idnes.cz, 6.11.2008)

Martin Bursík – PRO

"Já budu hlasovat pro radar." (ceskenoviny.cz, 22.11.2008)

Ondřej Liška – PROTI

"Radar jsem nepodporoval a neplánuji ho podpořit," (aktuálně.cz, 16.6.2008)

Miloš Melčák, Michal Pohanka – od guru Miloše Zemana mají doporučení nepodpořit, jednoznačný postoj však nevyjádřili.

Petr Wolf – spíše PRO

Kateřina Jacques – nejistý postoj

Přemysl Rabas – chce si smlouvy prostudovat, poté se rozhodne

Evžen Snítílý – PROTI

+ dva až tři poslanci ČSSD (M.Svoboda ?) (novinky.cz, 7.4.2008)

PRO: 96 poslanců (vč. ODS) + až 8 nerozhodnutých / ke schválení nutno 101 poslanců

ZHODNOCENÍ LISABONSKÉ SMLOUVY A RATIFIKACE RADARU

POLITICKÉ ASPEKTY RATIFIKACE LISABONSKÉ SMLOUVY

(výběr z Průvodce krajského pravicového kandidáta 2008, tabulka z Argumentačního a situačního přehledu Jana Zahradila, 10/2007)

Nepřipomínala práce na reformní smlouvě marketingovou eskamotáž, jak prodat v jiných šatech totéž?

Nepodceňujeme odstranění symbolů – nemáme ústavu, nejsou evropské zákony, není vlajka. Většina zemí Ústavu chtěla – 18 zemí ratifikovalo, 2 skoro, a ze 7 zbývajících by maximálně 3 byly ochotny ji úplně potopit (Polsko, ČR, VB). Alternativou přijetí kompromisu bylo jen užití veta. To by žádný praktický efekt nepřineslo – naopak byli jsme tlačeni perspektivou našeho předsednictví v EU. Navíc na domácí politické scéně by to pravděpodobně znamenalo konec vlády. Luxus ideologické čistoty si vztahuje k velkým členským státům, neboť počet vážených hlasů v Radě přidělený České republice podle Smlouvy z Nice je vyšší, než by odpovídalo počtu obyvatel.

Ve 30 oblastech se bere státům právo veta (z jednomyslnosti se přechází na většinové hlasování)

Nový systém hlasování kvalifikovanou většinou definovaný v Lisabonské smlouvě znamená oslabení vlivu České republiky v Radě, a to jak absolutně (podíl na kvalifikované většině se sníží v obou potřebných kritériích, váha hlasu ČR při vytváření blokační menšiny se sníží z 13,19% na 7,69%), tak ve vztahu k velkým členským státům, neboť počet vážených hlasů v Radě přidělený České republice podle Smlouvy z Nice je vyšší, než by odpovídalo počtu obyvatel.

Jaké jsou argumenty pro pokračování ratifikačního procesu i přes odmítavý výsledek referenda?

Povinnost pokračovat v ratifikačním procesu i přes odmítavý výsledek referenda v jedné ze smluvních stran je dovozována z článku Vídeňské úmluvy. Dle tohoto článku je stát, který podepsal smlouvu, povinen zdržet se jednání, které by mohlo mařit její předmět a účel, dokud jasné neprojeví úmysl, že se nehodlá stát smluvní stranou smlouvy. Zastavení ratifikačního procesu je považováno za jednání mařící předmět a účel smlouvy.

Ratifikace a vstup dalších zemí do EU

Ratifikace Lisabonské smlouvy je mimo jiné nezbytným předpokladem pro bezproblémový vstup Chorvatska do EU po ukončení přístupových rozhovorů, se kterým bude souviset změna složení a počtu členů Evropské komise a Evropského parlamentu a přerozdělení vážených hlasů při hlasování kvalifikovanou většinou v Radě. Pokud nebude přijata Lisabonská smlouva, nelze vyloučit dílčí novelizaci primárního práva EU pouze pokud jde o změnu institucionálního rámce. Teoreticky by bylo možné takové dílčí změny přijmout ve formě samostatné smlouvy novelizující primární právo EU, nebo je začlenit např. do Smlouvy o přistoupení Chorvatska k EU, která rovněž bude mít povahu smlouvy pozměňující primární právo. V takovém případě ale nelze vyloučit, že by Smlouva o přistoupení Chorvatska k EU podléhala schválení v referendu v některé ze stávajících členských zemí.

Úspěchy:

- + není to ústava
- + není komunitarizována zahraniční politika (ani bezpečnost a obrana)
- + ve věcech justice a vnitra možnost nezúčastnit se společného postupu
- + kodifikována obousměrná flexibilita
- + posílení "žluté karty" pro národní parlamenty

Částečné (dočasné) úspěchy:

- + odklad změny hlasování QMV do r. 2014(-17)
- + odklad jurisdikce ESD na oblast justice a vnitra
- + charta není součástí smlouvy

Neúspěchy:

- redukce národního veta
- rozšíření oblastí pro QMV u vnitřního trhu (energetika), justice a vnitra

HLAVNÍ ARGUMENTY PRO RADAR

(vybráno z webu www.protiraketam.cz)

Zahraněčně-politické aspekty

- Protiraketová obrana zabrání nejen možnému útoku, ale také nepřátelským a totalitním režimům znemožní vydírat demokratické země.
- Umístění radaru nezmění pohled muslimských radikálů na Českou republiku. Členství v NATO, účast na mezinárodních misích v Iráku a Afghánistánu či vysílání Svobodné Evropy z Prahy nás již nyní jasně zařazují po bok našich spojenců.
- O podíl na projektu nás požádal náš vojensky nejvýznamnější spojenec, jehož jednotky a systémy tvoří podstatnou část sil NATO. Obě americké politické strany, republikáni i demokraté, podporují protiraketovou obranu a její rozšíření o Střední Evropu.
- NATO i Spojené státy se shodují, že systém bude v budoucnosti propojen s ochranou před raketami krátkého a středního doletu, který chce NATO zprovoznit do roku 2010. Ochrana před hrozbami, které budou za pár let reálné, je společnou věcí.
- Protiraketová ochrana je společnou věcí demokratických zemí. Již nyní jsou její komponenty rozmístěny vedle USA i ve Velké Británii, Dánsku a Japonsku.
- Jako členové spojeneckých svazků musíme nejen brát, ale i dávat.
- Radar v Česku a 10 interceptorů v Polsku neohrožují rovnováhu sil mezi velmocemi - Rusko má 1200 raket se 4500 hlavicemi. Ruské rakety na USA by byly vystřeleny přes Severní pól, ne přes Evropu.

Vojenské aspekty

- Spojené státy dnes již základní ochranu mají. Protiraketové základny v Evropě (radar v ČR a antirakety v Polsku) rozšíří ochranu před raketami dlouhého a středního doletu i na evropské spojení USA. Sami se proti této hrozbě nikdy ochránit nedokážeme. Spojené státy již do vývoje systému investovaly více než 100 miliard dolarů.
- Reakce na dánské a švédské karikatury ukázaly, že chování náboženských režimů a hnutí nelze posuzovat našimi měřítky. Budeme věřit, že neudělají něco, co bychom my pokládali za šílenství, nebo si naše bezpečí budeme raději chránit?

Zdravotní a ekologické aspekty

- Radarová stanice bude postavena a zprovozněna pouze tehdy, splní-li všechny limity dané zákony ČR. Dosavadní desetileté zkušenosti s radary potvrzují, že nikomu nezpůsobují žádnou zdravotní újmu.
- Všechna americká vojenská zařízení v zahraničí musí splnit ekologické zákony země, kde jsou umístěny. Pokud však jsou americké zákony přísnější, musí vyhovovat i jim.

Suverenita České republiky

- Česká republika bude mít právo kontrolovat činnost na radarové stanici. Údaje získané radarovou stanicí budou předávány Armádě ČR.
- Pokud se parlament ČR rozhodne, může dohodu o umístění radarové stanice vypovědět.
- Území, na kterém bude radarová stanice vybudována, zůstává suverénním územím České republiky. Vojáci i civilní zaměstnanci a jejich rodiny budou povinni dodržovat české zákony.